DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN
DSS2016.EU

EUROPAKO KULTUR HIRIBURUA
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA
CAPITALE EUROPÉENNE DE LA CULTURE
EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

1516-2016

«Bake-itunak»

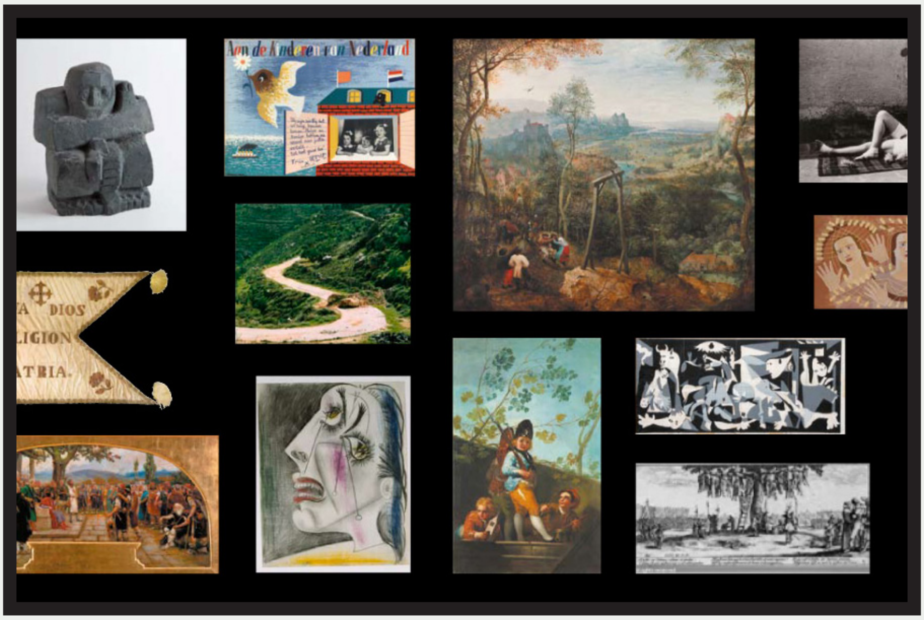

*1516-2016.Bake-itunak*en irudiak.

BAKEA
PAZ
PAIX
PEACE

EUROPAKO KULTUR HIRIBURUA
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA

ANTOLATZAILEAK

DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN 2016
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA

San Telmo Museoa

kulturunea

BABESLE-OROKORRA

Telefónica

LAGUNTZAILEAK

Gobierno de Flandes

EU Japan fest

TABAKALERA

ERAKUNDE BAZKIDEAK

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

Gipuzkoako Foru Aldundia
Kultura, Turismo, Gazteria eta Kirol Departamentua

ORAIN GIPUZKOA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE
SECRETARÍA DE ESTADO DE CULTURA

donostiakultura.com

SAN TELMO MUSEOA

PATRONO PRIBATUAK

eitb
EL DIARIO VASCO
kutxa

ENPRESA ONGILEAK

berria
SER
GARA
naiz:

1516-2016. Bake-itunak Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburuaren *Bake-ituna* proiektuaren erakusketa nagusia da. *Bake-ituna* San Telmo Museoarekin eta Koldo Mitxelena Kulturunearekin batera dago antolatua; Telefónicaren babesarekin eta EU-Japan Fest-en eta Flandriako Gobernuaren laguntzarekin sortu da, eta honako hauen lankidetzarekin: Baionako Euskal Museoa, DIDAM, Baionako Udala, Artium Arte Garaikidearen Euskal Zentro-Museoa, Fundació Antoni Tàpies, Jorge Oteiza Fundazio-Museoa, Bilboko Arte Ederren Museoa, Zumalakarregi Museoa, Laboratorium Museoa, Salamancako Unibertsitatearen VIII. Mendeurrena eta Tabakalera Kultura Garaikidearen Nazioarteko Zentroa.

Informazio praktikoa

Erakusketaren inaugurazioa: **ekainak 17**

Ikusleentzat irekiera: **ekainak 18**

Itxiera: **2016ko urriak 2**

San Telmo Museoa (Plaza Zuloaga 1, Donostia)

Ordutegia: Astearte-igande: 10.00-20.00, astelehena itxita.

Prezioa: 6€, tarifa murriztua3 €, dohako sarrera asteartero.

Koldo Mitxelena Kulturunea (Urdaneta, 9, Donostia)

Ordutegia: Astearte-igande: 10.00-20.00, astelehena itxita.

Dohako sarrera.

Aurkibidea

Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburua 5

Bake-ituna Donostia 2016 programaren barnean 7

Zer da *Bake-ituna*? 9

Laburpena 11

Proiektuaren egitura 12

Proiektuaren egutegia 15

1516-2016. Bake-itunak, erakusketa nagusia 17

Jendeen Nazioarteko Zuzenbidea, funtsezkoa kontakizunean 18

Museoa, bakearen irudikapen-forma ezberdinak kontatzen dituen elementu gisa 19

Metodologia 21

Pieza esanguratsuak 22

Mediazioa 25

Ikerketa-kasu pedagogikoak 26

Foroak 28

Jarduerak 28

Bisita gidatuak 29

Argitalpenak 31

Fitxa 32

Kredituak 33

Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburua

Donostia 2016 Europako Kultur Hiriburuaren (DSS2016EU) helburua kulturak bizikidetza hobea eraikitzeko tresna gisa duen balioa aitortzea da. Horretarako, 2016ko urtarriletik abendura, publiko guztientzako 400 kultur-proposamen izango dira.

Donostia 2016 proiektua partaidetza-prozesu zabal, ireki eta plural baten emaitza da, euren ideiak, ezagutzak eta esperientziak ekarri dituzten eta oraindik ekartzen ari diren hainbat pertsonaren inplikazioaren ondorio.

«Herritarren energia-olatuak - bizikidetzarako kultura» kontzeptuarekin, Europa transformatzen laguntzen duen nazioarteko kultur-ekitaldi bat garatu da. Helburua da DSS2016EU herritarrek beren sormenetik eta Europarekin sarean bultzatutako jardueren etengabeko fluxua izatea da. Fluxu hori 2016an iristen da bere une gorenera, eta kultur-sisteman efektu transformatzailea eragitea du xede.

Ekimen horiek guztiak hiriburutzaren programazioan banatzeko, itsas-terminologia erabili da batez ere:

- Itsasargiak: Hiriburutzaren programazioaren ardatzak (Bizitzaren Itsasargia, Ahotsen Itsasargia eta Bakearen Itsasargia).
- Kaiak: lan egiteko modu berrietan sakontzen dute, eta eremu zehatzetan espezializatuta daude: arte garaikidea, herritarren partaidetza, teknologia berriak, bitartekaritza eta arte-egonaldiak, bai eta hizkuntza-aniztasuna ere (Pagadi, Bestelab, Hirikia, 284+, Hazitegiak).
- Enbaxadak: hiru enbaxada ibiltari dabiltza Europatik, eratzen duen kultur-mosaiko handia aldarrikatzeko (Biziz, Europa Transit eta Tosta).
- Elkarrizketak: Donostia 2016 hiriaren kultur-agenda ofizialarekin elkarrizketan jartzeko diseinatutako ildoa.
- Energia-olatuak: ekimen horren bidez, partikularrek eta irabazi-asmorik gabeko elkarteek aurkeztutako proiektuak eta kultur-programak laguntzen dira diruz.

Bake-ituna, beste alde batetik, programazioko itsasargiek lantzen dituzten hainbat aspektu ukitzen baditu ere, Bakearen itsasargiaren barnean sartzen da berez. Bakearen eta errespetuaren balioak zabaltzea du helburu, euskal gizartea bere arazoak elkarrizketaren bidez konpontzeko bidean dagoen testuinguru batean hain zuzen. Gainera, bizikidetza inoiz baino egungoagoa den anbizioa da Europan.

Bake-ituna
DSS2016EU programaren barnean

Bake-ituna Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburuaren balioak islatzeko ispilu gisa pentsatutako proiektua da.

Hiriburutzaren kultur programa pentsatzen hasi zen unetik, proiektuak toki zentrala izan du. Orduan erabaki zen bakearekin edo, alderantziz, gerrarekin eta indarkeria-forma anitzekin erlazionatutako gaiak arte-irudien indarretik ere landu behar zirela.

Horrela, *Bake-ituna* Bakearen Itsasargiaren esparruan modu naturalean txertatzen bada ere, Bizitzaren Itsasargiko beste gai batzuei ere eragiten die, hala nola genero-indarkeriari eta bazterketari, eta literaturak, musikak, zinemak edo herri-kulturak proiektua osatzen duten heinean, Ahotsen Itsasargiari ere eragiten dio, noski.

Helburua bidea da eta prozesua azken ekitaldia bezain garrantzitsua edo garrantzitsuagoa da (izan ere, hori izan zen DSS2016EU hautagaitzaren arrakastaren premisa nagusietako bat); ideia horrekin bat eginez, *Bake-ituna* ez da kontzebitu ospakizunaren urterako gertaera ikusgarri gisa, baizik eta garapen konplexu gisa. Garapen hori 2013an abiarazi zen, Donostiaren setioaren, sutearen eta berreraikuntzaren urteurrena ospatu zen urtean, eta 2016ra arte luzatuko da, orduan aurkeztuko baitira tresna teorikoen (ikerkuntza, pentsamendua eta eztabaida), sinbolikoen (irudikapen estetikoak, erakusketak), praktikoen eta enpirikoen (ondare berriaren eta jardueren ekoizpena), parte-hartzaileen (kolaborazioari eta lankidetzari irekia), hezigarrien (laborategi pedagogikoak) eta komunikatiboen (edukien plataforma digitala, argitalpenak) azken emaitzak.

Santiago Eraso

Zer da *Bake-ituna*?

Bake-ituna Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburutzaren proiektu bat da, bakearen eta Bakearen –letra txikiz eta larriz– irudikapenaren inguruko hainbat erakusketak, laborategik, argitalpenek eta proiektuk osatua. Guztion iruditerian eta Arteak eta Zuzenbideak oinordetzan utzi dizkiguten forma politikoetan gordetzen diren eraikuntzek osatzen dute. Garrantzitsua da aldea nabarmentzea: proiektu honen helburua ez da, berriro ere, Gerra eta Bakea bikotea aztertzea, baizik eta bakeari erreparatzea eta, zehazki, bakeak historian zehar ezagutu dituen forma eta irudikapen konplexuei, edozein gisa ulertzen delarik bakea: Pax inperiala, Garaipenaren adierazpena, batzuen eta besteen Adiskidetze-prozesua, bortxakeria amaitzea, gozamena edo bizipoza.

Bake-itunak bere buruari galdetzen dio, hasteko, ea bitarteko egokia den erakusketa bat bakeaz eta haren irudikapenez hitz egiteko. Museoa, artearen gaur egungo ikuskeraren jatorrian dagoen tresna fundazionala, Louvre Museoarekin batera agertu zen gisa horretan, herriak aristokraziaren eta kleroaren aurka lortutako garaipenaren ospakizun gisa. Kulturaren demokratizaziorako gune horrek, dena den, handituz jarraitu zuen, garaipen napoleonikoei eta gerra-harrapakinei esker. Museoa, erakusketa eta ikusizko propaganda, bakeak bere irudikapenak azalerazteko darabiltzan tenplu berriak dira. Horrela, bada, proiektuak irudikapen horien berrikusketa kritiko bat proposatzen du. Kritikoa, bere esanahi zehatzean: laburbiltzen eta irakurketa arretatsua egiten duena. Gaur egun, adibidez, askok jotzen dute Guggenheim Bilbaoren inaugurazioa terrorismoaren indarkeriaren amaiera Euskadira ekarri duen garai berriaren ikurtzat.

Bake-itunak Francisco de Vitoriaren obra eta Bakearen Iberiar Eskola ditu abiapuntu. Izan ere, Jendeen Nazioarteko Zuzenbidearen iturritzat jotzen dira, eta hartatik sortzen dira gerra eta indarkeria amaitzeko eta gatazkak konpontzeko aukera politikoak. Arabiarren aurkako gerrak eta Amerikaren kolonizazioa esperientzia erabakigarriak izan ziren corpus filosofiko horretan, baita gure erakusketa-proiektuetarako ere. Tomas Mororen *Utopia* argitaratu zenetik (1516) gaur egunera arte, proiektuak bakearen askotariko ahotsak eta formak aztertzen ditu, ikusmira zabal bat hedatzearekin batera irudikapen horien konplexutasunean eta anbiguotasunean sakontzeko asmoz.

*Bake-ituna*ren erakusketa-gune nagusia Donostian dago, San Telmo Museoaren eta Koldo Mitxelena Kulturunearen artean, *1516-2016. Bake-itunak*en bitartez; baina eremu zabal batera hedatzen da, Bilbotik Baionaraino, Altzuzatik Gasteizeraino. Era berean, kapitulu eta gonbidapen ezberdinak eskaintzen ditu. *Ikerketa-kasuek* –komisario ezberdin bat erakusketa bakoitzeko– euskal lurraldean gertatutako bake-itunak aztertzen dituzte: Pirinioetako Bakea, Baionako Abdikazioa, Bergarako Besarkada... *Aldiriak* proiektuan, geure muga kontzeptualak gainditzeko gonbita egiten zaie gaur egungo zenbait artistari. *Aliantzak* proiektuaren inguruan beste lan txikiago batzuk hedatu dira. Proiektu horretan bitartekaritzaren arkeologia oso bat egiten da, publikoen eta irudikapen artistiko eta politikoen arteko harremanak antolatzen dituen forma gisa ulertuta arkeologia. *Barruan*, bestalde, proiektuaren muin politiko eta poetikoa da; F.X. artxiboak burutu zuen. Museo eta arte-gune ugariren lankidetza ere azpimarratu nahi genuke, haien laguntzari esker egin ahal izan baitugu beraiek zaintzen dituzten irudikapenen inguruko azterketa: Louvre museoa, Prado museoa, MNAC, MNCARS, MACBA, Pompidou zentroa, Artium, Bilboko Arte Ederren Museoa, Baionako Euskal Museoa, Oteiza Fundazioa edo Zumalakarregi Museoa.

Bake-ituna 2013an abiatu zen, San Telmo museoan eta Donostiako Untzi Museoan eginiko *1813. Donostiako setioa, sutea eta berreraikuntza* erakusketa nagusiaren inguruan. *Ikerketa-kasu* gisa, *Décor, A Conquest by Marcel Broodthaers* aurkeztu zuen, gure proiektuko tresna ezin garrantzitsuagoa, Bakearen Etxean. Eta Bulegoa z/b, Oier Etxeberria eta Maialen Lujanbio gonbidatu zituen, Xabier Erkiziarekin, *Aldiriak*-en lan egitera. Argitalpen batek aurkezpen horiek guztiak jasoko ditu, bai eta erakusketen, jardueren eta lanen ziklo berri osoa ere.

Pedro G. Romero
Bake-ituna proiektuaren komisario-kuradorea

Laburpena

Santiago Erasoren ideia batetik abiatuz eta Pedro G. Romero komisariotzat duen DSS2016EUren proiektua da *Bake-ituna*.

» *Bake-ituna* proiektuak bakeak artearen historian, kulturan eta zuzenbidean izan dituen irudikapenak lantzen ditu. Proiektuaren epizentroa Donostian badago ere, 10 herrialde eta hiri baino gehiagora hedatuko da maiatzaren 26tik 2017 arte.

» Hainbat gauza hartzen ditu abiapuntutzat: Francisco de Vitoriaren irudi enblematikoa, zeinak Europako Nazioarteko Zuzenbidearen lehen eskola –Bakearen Iberiar Eskola edo Salamancako Eskola– inspiratu baitzuen, XVI. mendean; «heretikoen» aurkako gerrak; moriskoen eta juduen kanporatzea; eta Amerikaren kolonizazioa. Eta aurreko mendetik eta egunera arte izandako gerren ondorengo bake-hitzarmenen zikloarekin amaitzen da.

» *Bake-ituna*k bakeak izandako forma eta irudikapen konplexuak esploratzen ditu, eta haren irudikapenen eta esanahien bidez bidaiatzen da historian zehar.

» Nazioarteko proiektu gisa planteatzen da; bertan, tokiko zein Europako eragile eta erakunde esanguratsuek parte hartzen dute, hasi Louvre Museotik Jorge Oteiza Fundazio Museora.

» *1516-2016. Bake Itunak* erakusketa nagusiaz gain, proiektuak gertaera historikoei buruzko zazpi erakusketa (*ikerketa-kasuak*), ikerketa monografiko bat eta artista garaikideen zazpi ekoizpen (*Aldiriak*) hartuko ditu barne, 10 herrialde eta hiri baino gehiagotan. Era berean, hainbat argitalpen izango ditu.

» Proiektuaren ekoizpenerako, komisariotza-taldea, artista sorta zabala eta artean zein historian espezializatutako aholkularien talde bat izan dira.

» Proposamenak plan pedagogiko bat du, Tabakalera Kultura Garaikideko Nazioarteko Zentroarekin Koldo Mitxelena Kulturunea, San Telmo Museoaren eta DSS2016EUren bitartekaritza-sailekin lankidetzan garatua.

» Lau ikerketa-urteren ondoren (2013an, dagoeneko, *1813. Donostiaren setioa, sutea eta berreraikuntza* erakusketa ardatz nagusi izan zuen proiektuaren lehen zatia aurkeztu zen), «Bakearen» irudiaren irudikapenari buruzko material sorta ezezagun bat ekoitziko da.

Proiektuaren egitura

Bake-ituna bi kapitulutan banatzen da. Lehena, *1813. Donostiaren setioa, sutea eta berreraikuntza* 2013an izan zen. Helburua Donostiako hiriaren suntsipenaren eta ondoko berreraikuntzaren bigarren mendeurrena ospatzea zen.

Horrela, 1813ko abuztuaren 31ko gertaeren oroitzapenaren inguruan, hausnarketa zabalago bat jorratu zen, Frantziako Iraultzatik gerra napoleonikoen amaierara arteko tartea barne hartzen zuen garaiari buruz. Aldi horretan, irudikapen artistikoko forma berriak inauguratu ziren, historiaren kontzeptu modernoa garatu zen, eta komunikazioa espazio publikoaren jabe bihurtu zen.

Bigarrena 2016an egingo da, eta erakusketa nagusia, zazpi ikerketa-kasu (gertaera historikoei buruzko erakusketak), ikerketa monografiko bat, zazpi *Aldiriak* (ekoizpen garaikideak), bai eta programa pedagogikoa eta hainbat argitalpen ere hartzen ditu barne.

Francisco de Vitoriaren irudi enblematikoarekin hasten da –egun Bakearen Iberiar Eskola izenez ezaguna den Salamancako Eskolaren inspiratzailea–, eta aurreko mendeko gerren ondoren eta egunera arte izandako bake-hitzarmenen zikloarekin amaitzen da.

1. kapitulua *–2013–*

Erakusketa nagusia:

1813. Donostiaren setioa, sutea eta berreraikuntza / San Telmo Museoa eta Donostiako Untzi Museoa.

Erakusketa osagarriak:

Hitzaurrea: *1793. Konbentzio Gerra* / Baionako Euskal Museoa.

Epilogoa: *1823. San Luisen Ehun Mila Semeak* / Ormaiztegiko Zumalakarregi Museoa.

Aldiriak:

Hegi, Egia, Egiak. Maialen Lujanbio eta Xabier Erkizia

Polifonías del tiempo. Bulegoa z/b.

Pure Data (hamar). Oier Etxeberria.

Era berean, mintegiak, hitzaldiak, tailerrak eta hainbat argitalpen hartu zituen barne proiektuak.

2.kapitulua *–2016-2017–*

Erakusketa nagusia:

1516-2016. Bake-itunak. San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturunea

Ikerketa-kasuak eta ikerketa monografikoa:

1. *1513. Urtubiako Bakeetatik. Geografia eta paisaia*. Jorge Oteiza Fundazio Museoa, Altzuza
2. *1660. Pirinioetako Bakearekin. Politika eta familia. Baionako Euskal Museoa*
3. *1808. Baionako abdikazioaren alde/* Apaingarria eta delitua. Le DIDAM
4. *1839. Bergarako Besarkadaren aurrean. Keinua eta interpretazioa*. Zumalakarregi Museoa / Laboratorium Museoa
5. *1930. Donostiako Hitzarmenean. Historia eta sinkopea*. Ganbara, Koldo Mitxelena Kulturunea
6. *1937. Gernikari buruz. Gerra eta* civitas*a.* Bilboko Arte Ederren Museoa
7. *1989. Aljerreko elkarrizketen ondoren. Delirioa eta su-etena. Artium / Fundació Antoni Tàpies*
8. *1936. José María Sert eta Nazioen Liga. Salamancako Unibertsitatea/Kapelak*. San Telmo Museoa

Aldiriak:

1. *Le recyclage moderne des enfants sacrés.* Mitra Farahani.
2. *Tug of War*. Juan Luis Moraza.
3. *...-oh*pé*ra–muet-...* Alejandra Riera.
4. *El veneno en tu maquinaria*. Archivo Caminante/Eduardo Molinari.
5. *Makina eskua da*. Ibon Aranberri.
6. *Konposizioa eta moldaketak*. Asier Mendizabal.
7. *The Devil Opens a Night School to Teach the Secrets of Success and Failure*. Ines Doujak& John Barker.

«Bake-ituna»

Ikerketa-kasuak

1513
Urtubiako Bakeetatik. Geografia eta paisaia
-
Gillermo Zuaznabar
OTEIZA FUNDAZIO MUSEOA
MAI 26 - IRA 18 2016

1660
Pirinioetako Bakearekin. Politika eta familia
-
Javier Portús, Olivier Ribeton
BAIONAKO EUSKAL MUSEOA
EKA 3 - IRA 25 2016

1808
Baionako abdikazioaren alde. Apaingarria eta delitua
-
Olivier Ribeton, José Ramón Ais
LE DIDAM BAIONA
EKA 3 - IRA 25 2016

1839
Bergarako Besarkadaren aurrean. Keinua eta interpretazioa
-
Mikel Alberdi
ZUMALAKARREGI MUSEOA ORMAIZTEGI
2016 EKA 9 - ABU 23
-
LABORATORIUM MUSEOA BERGARA
ABU 31 - AZA 1 2016

1930
Donostiako Hitzarmenean. Historia eta sinkopea
-
Isabel de Naverán
GANBARA KMK DONOSTIA
EKA10 - IRA 4 2016

1937
Gernikari buruz. Gerra eta *civitas-a*
-
Valentin Roma
BILBOKO ARTE EDERREN MUSEOA
2016 IRA 30 - 2017 URT 9

1989
Aljerreko elkarrizketen ondoren. Delirioa eta su-etena.
-
Carles Guerra
ARTIUM GAZTEIZ
ABU 11 - AZA 1 2016
FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES
2016 AZA 11 - 2017 URT 15

1936
Josep María Sert eta Nazioen Liga
-
Patricia Molins
SALAMANCAKO UNIBERTSITATEA
URRI 28 - ABE 18 2016
KAPELAK SAN TELMO MUSEOA
2017

1516-2016 Bake-itunak

San Telmo Museoa — Koldo Mitxelena Kulturunea

2016 EKA 18 - 2016 URR 02
DONOSTIA

Aldiriak

Makina eskua da
IBON ARANBERRI
-
Nader Koochaki

El veneno en tu maquinaria
ARCHIVO CAMINANTE/ EDUARDO MOLINARI
-
Oier Etxeberria

Konposizioa eta moldaketak
ASIER MENDIZABAL
-
Aizpea Mendi

Tug of War
JUAN LUIS MORAZA
-
Imanol Mujika

...-o*h*péra–muet-...
ALEJANDRA RIERA
-
Leire Vergara

The Devil Opens a Nightschool to Teach the Secrets of Success and Failure
INES DOUJAK
JOHN BARKER
-
Ixiar Rozas

Le recyclage moderne des enfants sacrés
MITRA FARAHANI
-
Marion Cruza

Bitartekaritza

PEDAGOGIA PROGRAMA

Argitalpenak

WEBGUNEA

LIBURU-KATALOGOA

GIDAK ETA LIBURUXKAK

Proiektuaren egutegia

Months shown: MAI, EKA, UZT, ABU, IRA, URR, AZA, ABE

Bake-ituna

Erakusketa nagusia. *1516-2016. Bake-itunak / San Telmo Museoa eta KMK*	EKA 18 - URR 2

Ikerketa-kasuak

1513. Urtubiako Bakeetatik. Geografia eta paisaia / Oteiza Fundazio Museoa	MAI 26 - IRA 18
1660. Pirinioetako Bakearekin. Politika eta familia / Baionako Euskal Museoa	EKA 3 - IRA 25
1808. Baionako abdikazioaren alde. Apaingarria eta delitua / Le DIDAM, Baiona	EKA 3 - IRA 25
1839. Bergarako Besarkadaren aurrean. Keinua eta interpretazioa. Zumalakarregi Museoa	EKA 9 - AGO 23
1839. Bergarako Besarkadaren aurrean. Keinua eta interpretazioa. Laboratorium Museoa	ABU 31 - AZA 1
1930. Donostiako Hitzarmenean. Historia eta sinkopea / Ganbara, Koldo Mitxelena Kulturunea.	EKA 10 - IRA 4
1937. Gernikari buruz. Gerra eta civitasa / Bilboko Arte Ederren Museoa	IRA 30 - URT 9
1989. Aljerreko elkarrizketen ondoren. Delirioa eta su-etena / Artium	ABU 11 - AZA 1
1989. Aljerreko elkarrizketen ondoren. Delirioa eta su-etena/ Fundació Antoni Tàpies	AZA 11- URT 15
1936. José María Sert eta Nazioen Liga / Salamancako Unibertsitatea	URRI 28 - ABEN 18
1936. José María Sert eta Nazioen Liga. Kapelak / San Telmo Museoa	2017

Aldiriak

Mitra Farahani. *Le recyclage moderne des enfants sacrés.*	IRA 10 - URR 16
Juan Luis Moraza. *Tug of War.*	IRA 1 - 3
Alejandra Riera ...-oh*péra–muet-*...	IRA 23 - 24
Archivo Caminante/Eduardo Molinari. *El veneno en tu maquinaria.*	EKA 25 - UZT 23
Ibon Aranberri. *Makina eskua da.*	EKA 5 - IRA 16
Asier Mendizabal. *Konposizioa eta moldaketak.*	URR 1 - 31
Ines Doujak & John Barker. *The Devil Opens a Night School to Teach the Secrets of Success and Failure.*	UZT 16

1516-2016. Bake-itunak, erakusketa nagusia

Erakusketa nagusia San Telmo Museoaren eta Koldo Mitxelena Kulturunearen artean dago banatuta eta horien aretoetan nazioarteko 21 museoren funtsetatik ekarritako lanak jasotzen ditu, artista ezagunenak, bakeari, nazioarteko hitzarmenei eta itunei, desmilitarizazioari, gerra ezari eta indarkeria ezari buruzkoak. Honako museo hauek aritu dira lankidetzan, besteak beste: Louvre museoa, Centre Pompidou, Museo Nacional Centro de Arte Reína Sofía, Museo Nacional del Prado, Bilboko Arte Ederren Museoa eta Artium, Arte Garaikidearen Euskal Zentro-Museoa.

Garrantzi handiko artisten 600 pieza baino gehiago erakusten ditu, hala nola Goya, Rubens, Murillo, Ribera, Picasso, Le Corbusier, Maruja Mallo, Elena Asins, Alice Creischer, Nancy Spero eta Sophie Ristelhueber-enak.

Piezak bederatzi argumentu-eremutan daude banatuta, Bakearen Iberiar Eskolak bake-itunak banatzen zituen gaietan, hain zuzen: lurraldeak, historia, enblemak, milizia, hildakoak, biztanleria, ekonomia, armak eta itunak. Bakearen Iberiar Eskolarentzat garrantzi handia izan zuten Islamaren aurkako gerrek eta Amerikaren kolonizazioak –gaurkotasun handiko gaiak biak ala biak–, eta nabaria da garrantzi hori erakusketa osoan zehar. Era berean, historian zehar existitu diren eta *Bake-ituna* proiektuaren antzeko edukiak landu dituzten museoen eta erakusketen gelei keinu bat egingo zaie. Arabiarren aurkako gerrak eta Amerikaren kolonizazioa esperientzia erabakigarriak izan ziren Bakearen Iberiar Eskolarentzat, baita erakusketa-proiekturako ere.

Erakusketa horrek ere pedagogiari lotutako ariketa eta praktika historikoak erakusten ditu: hasi asimilazio kulturalerako jesuiten ariketetatik («indiarren dotrinak» deitutakoak) eta Yoko Onok desarmerako eta bakerako proposatutako ekintza performatibo kolektiboetaraino. Pieza horiek bitartekaritza artistikoaren diseinua eragiten duen ikerkuntza gauzatzeko balio dute.

Jendeen Nazioarteko Zuzenbidea, funtsezkoa kontakizunean

Erakusketaren kontakizuna egun Bakearen Iberiar Eskola izenez ezagutzen den Salamancako Eskolarekin sortzen da. Bertan, Francisco de Vitoriak legegintzaren ikuspegitik egiten die aurre Espainiako Erreinuan sortzen diren arazo moralei; izan ere, horrek gatazkak ditu arabiarren erreinuarekin eta Amerikaren konkistarekin.

Horrek Jendeen Nazioarteko Zuzenbidea eragiten du, eta hori funtsezko tresna da bake-itunetarako. Bakearen Iberiar Eskolak itunak banatzeko erabilitako aurkibideek erakusketa kapitulutan banatzen dute, eta horiei hitzaurrea eta epilogoa gehitu zaie.

Banaketa

Egoitzen araberako banaketa	
San Telmo Museoa	Koldo Mitxelena Kulturunea
Hitzaurrea Lurraldeak Historia Ikurrak Milizia Hildakoak	Hildakoak bis Biztanleria Ekonomia Armak Tratatuak Epilogoa

Lurraldeak	**Historia**	**Ikurrak**
• Lurraldearen ikuskera militarra eta geografiaren, mapen eta irudikapenen, ibilbideen zein mapa politikoen asmaketa. • Fortifikazioak, eraikuntza militarrak, trintxerak, barrikadak, eraikuntza zaharren erabilera zibila. • Arkitekturak, makina militarrak, gerra-makinak.	• Historiaren alegoriak, sinboloak, irudipenak. • Historia, gerraren eta bakearen, teologiaren eta teleologiaren kateamendua bezala. • Liburuak, utopiak, paradisuak.	• Banderak, estandarteak, bandera zuriak. • Uniformeak, militarrak bizitza zibilean, dandismoa. • Ezkutuak, armarriak, militarren erretratuak sinbolo gisa (usoa, kurriloa, hippy, bakearen pipa, ez nuke)
Milizia	**Hildakoak**	**Populazioa**
• Soldadu poeta, soldadu konbertitua, zalditik erortzea. • Bizitza militarra bizitza zibilean. Atzeguardia, propaganda militarra bakearen inguruan.	• Hilerriak, hilobiak, soldadu ezezaguna, oroitzapenezko monumentuak. • Ehorzketak, zeremonia liturgiko militarrak, musika militarra. • Biktima zibilak.	• Irudikapen patriotikoak, juramentuak, nazioa. • Soldadutza, miliziak, errekrutatze militarrak, eragozleak, bakezaleak. • Jaiak, desfileak, ospakizunak, parada zibilak, garaipenak.
Ekonomia	**Armak**	**Tratatuak**
• Txanponak, urrean edo zilarrean egindako irudikapenak, dirua, billeteak eta grabatuak. • Museoak, altxor nazionalak, gerrako harrapakina.	• Irudikapenak, erabilera zibilak eta etxetiarrak, arte-metaforak armekin. • Armak erabiltezin bihurtzea, vanitas. • Kamuflajea, begirada militarra (tiro-behatxuloak, airekoa, infografia).	• Itunak, elkarteak, bandoak, aldarrikapenak, kartelak. • Berezko bake-itunak, testuak eta irudikapenak. • Bakearen irudikapenak.

Museoa, bakearen irudikapen-forma ezberdinak kontatzen dituen elementu gisa

Erakusketa nagusiak museoaren ideia hartu du patroi gisa. Museoa egun arte gisa ulertzen duguna hartzen duen paradigma bezala, eta bakearen irudikapenerako sortzen den espazio gisa.

Ibilbide osoan zehar, galdera bat nabarmentzen da: zergatik funtzionatzen dute bakeari buruzko erakusketak eta gizarte zibilaren tenpluak diren museoek ongizatearen, adostasunaren eta bakearen espazio gisa. Galdera horrek ahalbidetzen du irudikapen horien konplexutasunean sakontzea, horietako hainbat seinaleren eta sinboloren anbiguotasuna aurkitzea eta, askotan, segurtasunaren, gizarte-ongizatearen eta ugaritasunaren, bere biktimak eta kostuak ere dituen mundu zoriontsuaren eta baketsuaren irudikapenek ezkutatzen dutena jakitea; izan ere, bakea ez da gure gizarteen helburu utopikoa soilik, gerraren beste aldea ere bada.

Eredua den lehen museo moderno bezala, Louvre Museoa Frantzian sortu zen, Frantziako herrialdearen aberastasunaren ospakizun gisa. Iraultzaren indarkeriaren ondoren iristen den bakea ospatzen duen arte-erakusketa handia. Horrela, museoa eta erakusketak gizakiak bakea ulertzeko hainbat moduak kontatzen dituzten espazioak bihurtzen dira.

Hori kontuan izanda, erakusketa 21 museo kolaboratzaileren 21 lanekin osatu da eta, horrekin, kontakizun nagusia eraiki da. Kontakizun horri 16 museotako edo erakusketako (gelak) historiografia txikiak gehitu zaizkio; horiek beti daude harremanetan 21 museo kolaboratzaileek utzitako piezekin.

Horrela, lehen gela Amerikako esperientziari buruzkoa da, zehazki, *Tata Vasco*, Vasco de Quirogari buruzkoa; bertan, Michoacaneko artisautza erakusten da, edo *Los Libros Plúmbeos* lanari buruzkoa; bertan, bake-imajinarioa berreraikitzeko eta bizikidetza ahalbidetzeko Granadako moriskoek egindako saiakera jasotzen da. *Palestinarekiko Solidaritatea Adierazteko Nazioarteko Arte Erakusketarekin* amaitzen da; hori Ekialde Ertaineko egungo gatazkari eta arteak naziorik gabeko estatu bat aitortzeko azaldutako solidaritateari buruzkoa da.

Gelak

Tata Vasco (*Tata Vasco*, *un poema*, Ernesto Cardenal-Michoacan-eko Artisautzak, 1540-2011). Indigenek Vasco de Quirogari emandako izena. Michoacaneko lehen gotzainak eskolen sorkuntza bultzatu zuen; aldi berean, horiek nekazaritzako eta artisautzako lanak ikasteko irakaskuntza--zentro bezala balio zuten.

*Los Libros Plúmbeos (*Granadako Sakromonteko Abadiako Liburu Plumbeoak, 1595-2000). Granadako Sakromontean agertutako berunezko 22 xafla borobil, marrazki eta testu ulertezinekin grabatuak.

*Salón de Reinos (*Madrilgo Casón de Buen Retiro-ko Erreinuen Gela, XVII. mendea). Velázquez-ek 1630ean Felipe VI.arentzat diseinatua, Pax Austriae deitutakoak oroitzen ditu. Velázquez-ek Francisco de Zurbarán-en eta Juan Bautista Maíno-ren koadroekin diseinatutako hormetako baten berreraikuntza. Frantziako Iraultzaren aurretik irudikatutako garaipen-bakeak sinbolizatzen ditu.

*Versaillesko Ispiluen Galeria (*Versaillesko Jauregiko Ispiluen Galeria eta Mandatarien Eskailera, 1678-1919). *P*ax Borbonica oroitzen du eta gertaera garrantzitsuen eszenatokia da, hala nola Marie Antoinetteren ezkontza, Alemaniar Inperioaren aldarrikapena 1871n edo Versaillesko Itunaren sinadura 1919an, I. Mundu Gerra amaituta.

*Jean de Bloch Museoa (*Internationale Kriegs-und Friedensmuseum *Jan Bloch* in Lucerna, 1902-1919). Jean de Bloch-ek Luzernan (Suitza) sortua, museoa bera 1902an hil ondoren ireki zuten.

*Otto Neurath Museoa (*Vienako *Otto Neurath* Gizarte eta Ekonomia Museoa, 1926-1933). Otto Neurath filosofoak eta Gerd Arntz ilustratzaileak «International System of Typographic Picture Education» Isotype-a garatu zuten. Hori seinale bisualen sistema ordenatua da, eta horren helburua ahozko hizkuntzaren anbiguotasunak eta mugaketak gainditzea da, komunikazio pedagogikoa errazteko. Ordenagailuetan, munduko bankuen zein militarren txostenetan existitzen diren irudikapen ikonikoak proiektu horretatik datoz; hori lehenengo aldiz aplikatu zuten *Vienako* Gizarte eta *Ekonomia* Museoan.

Holokaustoaren Memoriala (Holokaustoaren Memoriala-Auschwitz-Birkenau State Museum, 1947). Kulturaren adierazgarri izateaz gain, krimenaren frogak diren irudien eta materialen bilduma eta artxiboa.

*Anti-Krieg-Museum (*Berlingo Ernst Fiedrich-en Anti-Krieg-Museum, 1925). Ernst Fiedrich bakezaleak Berlinen sortua, naziek suntsitu zuten 1933an eta berriro ireki zuten 1982an.

Museo del Pueblo (Museo del Pueblo, Espainiako II. Errepublikaren Misio Pedagogikoena, 1931-1936). Misio Pedagogikoek II. Errepublikan garatutako museo ibiltariaren proiektua. 1931n inauguratu zuten eta bere jarduera eten egin zen Espainiako Gerra Zibila hasi zenean.

La Vérité sur les colonies (La Vérité sur les colonies, Parc des Buttes-Chaumont, Frantziako Alderdi Komunista, Lanaren Konfederakunde Nagusia eta *Le Surréalisme au service de la révolution*, Paris, 1931). Frantziako Sindikatuen Zentralak, Alderdi Komunistak, Liga Antiinperialistak eta talde surrealistako intelektualek antolatutako kontra-erakusketa, objektu primitiboak eta inperialismoaren aurkako muntadurak barne hartzen dituena.

Porrajmos-en Museoa (Porajmos, El holocausto contra los Roma y Sinti, Alemaniako Sinti eta Roma Dokumentazio eta Ikerkuntza Zentroa, Heildelberg, 1997). Izen horrekin ezagutzen da holokaustoa ijitoen hizkuntzan, erromanieran.

The Family of Man (The Family of Man, Edward Steichen's Museum, MoMA, 1955). Edward Steichen-en erakusketa New Yorkeko Arte Modernoaren Museoan; horrek 68 herrialdetako 273 argazkilariren 502 argazki biltzen ditu.

*Hiroshima Peace Memorial Museum (*Hiroshima Peace Memorial Museum, Hiroshimako Bakearen Parkea, 1955). Oroitzapenerako toki bezala sortua, biktimen esperientziaren objektuak eta kontakizunak jasotzen ditu; horien artean, 8:15 ordua adierazten duten ordularien bilduma, orduan lehertu baizen bonba.

Musée d'Art Moderne, Département des Aigles, de Marcel Broodthaers (Musée d'Art Moderne, Département des Aigles, Secction des Figures, Marcel Broodthaers, 1968-1972) 1968an sortua, eta Broodthaers-ek berak itxia, 1972an. Museo erakundeari buruzko hausnarketa kritikoa, eta «kritika instituzionala» deitutakoaren oinarria.

Del Tercer Mundo (Del Tercer Mundo, Kubako Pabilioia, Habanako Kultura Batzarra, 1968). Habanako Kuba Pabilioian izandako erakusketa.

*Palestinarekiko Solidaritatea Adierazteko Nazioarteko Arte Erakusketa (*Palestinarekiko Solidaritatea Adierazteko Nazioarteko Arte Erakusketa, PAEren Informazio Bateratuaren Bulegoa –Palestinaren Askapenerako Erakundea–, Beirut, 1978). Beiruten (Libano) inauguratu zuten, erbesteko museo baten bildumaren hazia izatea helburu.

Metodologia

Bake-itunaren ikerkuntza-proiektuan, artearen historiari lotutako tresna batzuk erabili dira. Jarraian, bereizgarrienak nabarmentzen dira:

Mikroistorioak: kontakizun historikoaren xehetasun eta argumentu zehatzei jartzen zaie arreta, horren garaian proiektatzeko modu gisa, aurrekari historikoak eta etorkizuneko azterketak barne hartuta. Nagusiki, *1813. Donostiaren setioa, sutea eta berreraikuntza* 1. Kapituluan horretara jotzen bada ere, *Bake-itunaren* 2. Kapituluak ere eragina du.

Irudi dialektikoa: batez ere San Telmo Museoan ikusi ahal izango den irudien alderaketa; izan ere, ibilbide linealak piezak eta ideiak alderatzea ahalbidetzen die bi hormei.

Atlasa: euren artean erlazionatutako irudi multzoa, naturalki zabaltzen direnak, Koldo Mitxelena Kulturunearen espazioan.

Anakronismoa: anakronismoa, ez gauzaren eta adierazten den unearen arteko elkarrekikotasun-falta hori bezala, baizik eta aldi berean bi uneri buruz hitz egiteko kontakizun historikoaren gaitasun hori bezala, bata oraina eta bestea iraganeko edozer une. Alde horretatik, ulertzen da sorkuntza artistiko guztiak anakronikoak direla; izan ere, orainaldira eramaten gaitu, sortu edo ekoiztu zen kultura-baldintzen haraindian.

Pieza esanguratsuak

San Telmo Museoa

- Art & Language, *Study for Picasso's Guernica in the Style of Jackson Pollock*, 1980. Collecció MACBA. Consorci MACBA. Depòsit Philippe Méaille.
- Francisco de Goya y Lucientes, *Muchachos jugando a soldados*, 1779. © Archivo Fotográfico. Museo Nacional del Prado, Madril.
- Jan Lewitt (Jan Le Witt) George Him, A*an de kinderen von Nederland*, 1944. Bilboko Arte Ederren Museoa.
- Jorge Oteiza, *Figura comprendiendo políticamente*, 1935. Jorge Oteiza Fundazio Museoa.
- José de Ribera, *Combate de mujeres*, 1636. © Archivo Fotográfico. Museo Nacional del Prado. Madril.
- Oskar Kokoschka, *Pomozte baskickym detem! (¡Ayuda a los niños vascos!)*, 1937. Bilboko Arte Ederren Museoa.
- José Echenagusia. *La pacificación de los bandos oñacino y gamboíno ante el corregidor Gonzalo Moro en 1394*, ca.1902. Arabako Arte Ederren Museoa.
- Adam Willaerts, *Allegorie op de overwinning van de Hollandse op de Spaanse vloot bij Gibraltar, 25 april 1607*, ca. 1615-ca. 1630. Rijksmuseum, Ámsterdam.
- Bartolomé Maura y Montaner, La Rendición de la Plaza de Breda (Las Lanzas), 1876. Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Calcografía Nacional, Madril.
- Richard Hamilton, *The State*, 1994. Col. lecció MACBA. Fundació MACBA. Depòsit Familia Bombelli. Argazkia: Gasull Fotografía.
- Bartolomé Esteban Murillo, *La conversión de San Pablo*, Museo Nacional del Prado.
- Del LaGrace Volcano, *Duke: King of the Hill*, Artium Centro-Museo Vasco de Arte Contemporáneo.
- Francisco de Zurbarán, *Hércules lucha con el león de Nemea/ Hércules separa los montes Calpe y Abyla*, Museo Nacional del Prado.
- Fernand Leger, Composición, Bilboko Arte Ederren Museoa.
- Jo Spence, *Remoderando la historia de la fotografía* (La lección de historia), Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.
- Le Corbusier, *La caída de Barcelona*, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.
- Manuel Álvarez Bravo, *Obrero en huelga asesinado*, FRAC Aquitania.
- Nancy Spero, *Codes ARTAUD XIII*, MACBA.
- Pablo Picasso, *Cabeza llorando* (VI). Postscripto de Guernica; *Cabeza de mujer llorando con pañuelo* (I). Postscripto de Guernica"; "Mujer llorando" , Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.
- Pedro Pablo Rubens, *Felipe II. a caballo*, Museo Nacional del Prado.

Koldo Mitxelena Kulturunea

- Adriaen Van Stalbent, *Las Ciencias y las Artes*, 1650.© Archivo Fotográfico. Museo Nacional del Prado, Madril.

- Aurelio Arteta, *Ezpatadantzaris*, ca. 1913 Arabako Arte Ederren Museoa.

- Bandera 2ª República. Zumalakarregi Museoa.

- Maruja Mallo González, *Canto de las espigas*, 1929. Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madril.

- Patrick Zachmann, *Yad Vachen, rescapé des camps de concentration*, Jerusalem, 1981.

- Pieter Brueghel, *Die Elster auf dem Galgen,* ca 1568. Hessisches Landesmusum Darmstadt. Argazkia: Wolfgang Fuhrmannek.

- Elena Asins, *Shalom Elechen*, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.

- Eugènia Balcells, *For/Against,* MACBA.

- James Lee Byars, *The Spherical Book*, MACBA.

- Juan Luis Moraza, *Pañuelo*, Artium.

- Henri Lebasque, *L'Emprunt de la paix*, Bilboko Arte Ederren Museoa.

- Pau Montaña Cantó, *Allegoria de la Paz de Basilea*, Museu Nacional d'art de Catalunya.

- Marià Fortuny, *Firma d'un tractat de paz*, Museu Nacional d'art de Catalunya.

- Txaro Arrázola, *Campos de refugiados*, Artium Arte Garaikidearen Euskal Zentro Museoa.

- Carlos Sáenz de Tejada, *El explorador Manuel Iradier*, Arabako Arte Ederren Museoa

- Raoul Michau, *La bataille des pommes de terre*, Centro George Pompidou.

- Peeter Boel, *Armas y pertrechos de guerra*, Museo Nacional del Prado.

- Christian Boltanski, *Vitrine de référence*, Frac Aquitaine.

- On Kawara, *Today Series*, Frac Aquitaine.

Mediazioa

Bake-itunetik, pribilegiatu egingo dira proiektuaren bitartekaritzarekin zerikusia izateaz gain, hein batean, egituraren aldetik eratzen duten gai pedagogiko materialak. Tabakalera Kultura Garaikidearen Nazioarteko Zentroa, Koldo Mitxelena, San Telmo Museoa eta Donostia 2016ren bitartekaritza-taldeen laguntzarekin, programa pedagogikoa garatu da. Horren helburua ez da azaltzea edo gidatzea, baizik eta ulertzea, denboran zehar izandako adiera ezberdinetan, pedagogia bake-itunen irudikapenen eta ekintzaren oinarrietako bat izan dela.

Ondorioz, erakusketa nagusiari lotutako 21 ariketaren eta praktika historikoren kokapena eta entsegua proposatzen da. Helburua da aipatutako ariketak hautatzea, erakusketan aurkeztea, eta praktika bezala proposatzea, *Bake-itunaren* bitartekaritza inguratzen duten lan pedagogiko ezberdinetan. Ibilbidea luzea da: kultur-asimilazioko ariketa jesuitetatik abiatuta (mito indigenen eta kristauen harreman ekumenikoa proposatzen zuten dotrinak deitutakoak), Yoko Onok Fluxus-en inguruan desarmerako eta bakerako proposatutako ekintza performatibo kolektiboetara, Steiner-en «gerraren ulermenetatik» pasatuta; horiek gatazka belikoetan izandako esperientziaren izugarrikeriak marrazten dituzten haurren adibide ugarien oinarriak dira.

Ikerketa-kasu pedagogikoak

Ikerketa eta mugarri pedagogikoen definizioa **Leire San Martín eta Sara Martín Terceño eta Donostia 2016, Tabakalera, San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturuneko medioazio-taldeak**

1516. Bake-itunak erakusketa nagusiarekin erlazionatutako ariketa eta praktika historiko jakin batzuen lokalizazio eta entsegua proposatzen da, hezkuntzan eta historiaren momentu ezberdinetan bakearen forma ezberdinek landutakoaren arabera.

21 ariketa pedagogiko aukeratu dira eta horiek erakusketan aurkeztuko dira eta aldi berean medioazioaren inguruko eginkizun pedagogiko ezberdinekin izango dute zerikusia.

Erakusketa nagusiko lau erakundeen mediazio-taldeak elkarlanean dabiltza ariketa horiek “eguneratzeko”, bai iraganera eta baita gaur egunera begiratuz eta esperimentazioaren bitartez mediazioaren inguruko hasnarketa egiteko.

Hautatutako kasuak:

SAN TELMO MUSEOA + DSS2016

Them
Eguneratzea: Them

Uztailean zehar garatuko da hainbat komunikateetako kideekin lau saiotan. Grabatu egingo dira eta ondoren 20 minutuko bideoa editatuko da. Helburua da material bat sortzea gatazken inguruan lanketak egiteko. Them kasuak estereotipoak eta arraza arteko aurreiritziak, hala nola aurreiritzi etniko eta kulturalak nazioarteko elkarrizketa eta ekoizpen artistiko kolektiboen bidez desmuntatu nahi ditu.

Artur Zmijewskiren Them kasua oinarritzat hartuz, talde etniko, kultural edo arrazialen ikuspegi berrien eraikuntzei lagundu nahi die gure lurraldean, nola ikusten garen, nola ikusten gaituzten eta nola ikusten ditugun galderetatik abiatuta.

SAN TELMO MUSEOA

Arteniño
Eguneratzea: Ikertze arteniño laborategiak

Testunguru honetan bultzatzen zen pedagogia metodologiatik abiatuz. Aisialdi taldeetan museoa bisitatzen duten haurrekin batera, kontzeptu estetikoak ulertzeko joku plastikoak egingo ditugu eta erakusketa taldean ezagutzeko aukera izango dugu.

KOLDO MITXELENA KULTURUNEA + DSS2016

Sadako sasikia

Eguneratzea: Sadako Sasiki eta desioen mila kurriloa
Tailerrak familientzat eta aisialdiko taldeentzat Koldo Mitxelena Kulturunean (kurriloak egingo dira).
Azken ekitaldia abuztuaren 6an arratsaldeko 18:00ean Bakearen Usoan, Saguesen.(kurrilo guztiak eramango dira)

Sadako Sasikiren kondaira abiapuntutzat hartuta, mila kurrilo egitearen erronka proposatuko da Koldo Mitxelena Kulturunean. Erakusketaren hasieratik abuztuaren 6ra arte kurriloak egingo eta pilatuko dituzte Koldo Mitxelena Kulturunera etorriko diren talde ezberdinekin. Azkenik, abuztuaren 6an (Hiroshimako bonba bota zuten eguna) Nestor Basterretxearen Bakearen Usoan kurrilo guztiak jarriko dira (milara iristeko erronka da- bakearen desioa besteak beste). Usoa eta kurriloaren arteko zubia eraikiko dugu, biak bakearen sinboloak.

The family of man

Eguneratzea: Irudi bat mila istorio
Tailerrak aisialdiko taldeentzat (haurrak eta helduak)

Diziplina ezberdinak lantzen dituzten taldeek erakusketa erabiliko dute abiapuntu bezala beste proiektuak sortzeko. Sortutako proiektuek, aldi berean, ikusgarritasuna izango dute hirian.

DSS2016

Gerraren inguruko haurren marrazkiak

Espainiako Gerra Zibilagatik haurrak urrundutako kolonietara bidali ziren gudatik aldentzeko. Beren egonaldietan haurrak batailatik urrun izango zuketen bizitza izaten saiatu ziren. Jolastu, ikasi eta marrazten zuten. Marrazki horien bidez, gerratea baino lehenagoko bizitza islatzen zuten, kolonietako egonaldia eta baita bizi edota entzun zituzten gerra eszenak. Marrazteak helburu terapeutikoa zuen eta baita propagandistikoa ere: Espainian gertatzen ari zena munduari erakustea.

Gaurko testuingurura moldatuko da hau. Saharatik etorritako haurrak datoz ekainean Oporrak bakean programaren barne. Beren egonaldian zehar San Telmo Museoko “Hondar artean” programan hartuko dute parte.

Proposamena ondorengoa izango da: bai museoan eta baita haurrekin dauden arduradunekin koordinatuz, beren lurraldeko errealitatea nola ikusten duten margotzea eskatuko zaie. Marrazkiak haiman gelditudo dira erakusketa formatuan eta horretara Donostiako ikasleak gonbidatuko dira.

TABAKALERA + DSS2016

Herriko koroa

Herriko koroa da Tabakalerak eta Donostia 2016k aukeratu duten kasua eta hori Donostiako gaur egungo errealitatea kontutan hartuz garatuko da..

Foroak

Lehenengo aldiz, Donostia 2016, Tabakalera, San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturuneko mediazio taldeak elkarlanean ariko dira topaketa eta hausnarketa foro bat egiteko praktika pedagogikoen inguruan. Erakusketa behin amaituta legatu moduan jarraituko du.

Foroa publikoari zabalduko zaizkion saioak izango ditu. Horietan erakundeetako ordezkariek Bake-ituna proiektuaren barne garatutako proposamenak emago dituzte ezagutzera eta horien inguruko hausnarketa egiteko gonbita luzatuko dute.

Lehenengo bi saioak erakusketaren espazio berdinean izango dira eta hautatutako bi kasu izango dituzte abiaburu.

Jarduerak

San Telmo Museoa

- **Zinema**: uztailean eta abuztuan egingo dira. Guztira lau proiekzio izango dira, eta hitzaldi bat irailean (azken hau *Zinema-ideiak eta Zinema ideiaduna* zikloaren baitan).

  ***1516-2016. Bake Ituna* gaua**: gaueko irekiera bat abuztuko larunbat batean. 1516-2016. Bake-itunak irekita eta baita eliza eta klaustroa, doako sarrerarekin, 20:00etatik 24:00etara.

Bisita gidatuak

San Telmo Museoa

Informazio eta erreserbak:
stm_erreserbak@donostia.eus
T. 943 48 15 61.

- **Bisita gidatu programatuak**
Larunbatero 12:30ean euskaraz eta 17:30ean gaztelaniaz (ekainaren 25ean izango dira lehenengoak). Iraupena: ordubete.

- **Aurrez erreserbatu beharreko bisita gidatua** Talde guztientzat irekia. Iraupena: ordubete eta 30 minutu. .

- **Bisita gidatu tailerra**
Udako eskaintza- uztailean eta abuztuan, aisialdiko taldeentzat eta apuntatu nahi duen ororentzat (haur taldeak).

Koldo Mitxelena Kulturunea

Informazio eta erreserbak:
kmk@komazk.com
T. 943 112756.

- **Bisita gidatu programatuak**
Ostegunero 1. eta 3. asteak euskaraz, 2. eta 4. asteak gaztelaniaz. Ordua:18:30. Iraupena: Ordubete. Doan.

- **Bisita gidatu ez programatuak, talde guztientzat irekia** Aurrez erreserbatu beharrekoa. Iraupena: ordubete. Doan

- **Bisita gidatu tailerrak familientzat** (*Sadako Sasiki eta desioen mila kurrilo*) Uztailan. Larunbatero 12:00etan. Iraupena: Ordubete. Doan.

- **Bisita gidatu tailerrak aisialdiko taldeentzat** (udalekuak, elkarteak, dantza taldeak, antzerki taldeak, bertso taldeak, literatur taldea…haurrak eta helduak) (*Sadako Sasiki eta desioen mila kurrilo/ Irudi bat mila istorio*): aurrez erreserbatu beharrekoa. Iraupena: ordubete.

Erakusketako ibilbide orokorra

San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturunea

San Telmo Museotik abiatuko da eta Koldo Mitxelena Kulturunean jarraituko du.

Ordua eta datak: 17:00etan. Hilabetean bi asteartetan: hilabeteko 2. asteartean euskaraz eta 4.ean gaztelaniaz (40 minutu egingo dira STMn, 20 minutu ibilbidea eta 40 minutu KMKn).

Informazioa eta izen-ematea: stm_erreserbak@donostia.eus edo 943-481561

Argitalpenak

1516-2016. Bake-itunak erakusketa dela eta, *Bake-ituna* proiektuaren garapena azaltzen duen liburu-katalogo luzea argitaratuko da. *1813. Donostiaren setioa, sutea eta berreraikuntza* erakusketa katalogoan sartzen da *convolut* gisa; hau da, liburuaren barnean sartutako liburu gisa. Testu kuriatorialak liburua eta erakusketan sartutako lanen irudiak artikulatzen ditu, XVI. mendean, Bakearen Eskola Iberikoak bake-itunetarako gomendatutako aurkibideen bidez egindako ibilbide anakronikoaren bitartez: Historia, Lurraldeak, Enblemak, Miliziak, Hildakoak, Ekonomia, Armak, Biztanleria eta Itunak. Era berean, hainbat geruza diskurtsibok zeharkatzen dute sekuentzia hori, hala nola gelak, aurkibideekin erlazionatutako testuen hainbat zati, edo proiektu pedagogikoak. Gainera, liburuak Georges Didi Huberman-en saiakera hartzen du barne: *Éros politique.*

1516-2016. Bake-itunak erakusketak proiektua laburtzen duten gida eta liburuxka triptikoa ekarriko ditu ere bai.

Zazpi azterketa-kasuetarako eta ikerketa monografikorako, erakusketaren komisarioaren testua eta irudien hautaketa zein erakutsitako lanen zerrenda dituen gida argitaratuko da.

1516-2016. Bake-itunak

DATA	2016ko ekainak 18-urriak 2
TOKIA	San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturunea
KOMISARIOA	Pedro G. Romero*
ARGITALPENAK	Gida (katalogoa), liburuxka
ANTOLATZAILEAK	Donostia 2016, Europako Kultur Hiriburua, San Telmo Museoa eta Koldo Mitxelena Kulturunea
BABESLE-OROKORRA	Telefónica
LAGUNTZAILEAK	Flandriako Gobernua, Japan Fest eta Tabakalera Kultura Garaikidearen Nazioarteko Zentroa
ERAKUNDE-MAILEGATZAILEAK	Abadía Sacromonte, Museo Arqueológico y Etnológico de Granada, Centro Andaluz de Documentación de las Artes Escénicas, Colegio Ramiro de Maeztu (Madril), Espai Visor, Gabi Jiménez,Getty Images, Hiroshima Peace Memorial Museum, Instituto Ramiro de Maeztu, Koldo Mitxelena Kulturunea, Residencia de Estudiantes, Maria Berrios / Jakob Jakobsen, Lucernako museoa, Musée National des Châteaux de Versailles et de Trianon, San Telmo Museoa, Real Academia de la Historia, Ricard Meneu, The Auschwitz-Birkenau State Museum, Wirtschafts Museum, Sinti und Roma Museum, Stedelijke Museum voor Actuele Kunst, (S.M.A.K Gantes)

MUSEO-LAGUNTZAILEAK	Archivo F.X., Artium Arte Garaikidearen Euskal Zentro-Museoa, Biblioteca Nacional de España, Calcografía Nacional, Centre Pompidou, Frac Aquitaine-Fonds Régional d'Art Contemporain Aquitaine, Jorge Oteiza Fundazio Museoa, Museo de América, Musée d'Aquitaine, Musée Bonnat-Helleu, Musée du Louvre, Rijksmuseum, Arabako Arte Ederren Museoa, Bilboko Arte Ederren Museoa, Museo del Ejército, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Museo Nacional del Prado, Baionako Euskal Museoa, Zumalakarregi Museoa, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya

* **Pedro G. Romerok** artista bezala egin du lan 1985etik. Bi aparatu handitan egiten du lan: Archivo F.X. eta Máquina P.H. Unia arteypensamiento erakundean eta Kultura Politiken Hausnarketa Plataforman (Sevilla) parte hartzen du. Bake-ituna proiektuaren komisarioa/kuradorea da. Archivo F.X.ekin honako proiektu hauek aurkeztu ditu, besteak beste: *La Comunidad vacía. Política.* (Fundació Antoni Tàpies, Barcelona) eta *Economía Picasso/Economía* (Picasso Museoa, Bartzelona). Bere lana erakutsi du *Sao Pauloko 31. Bienalerako Eskola Modernoan.* Máquina P.H. erakundean, *Ikasketa Flamenko Modernoen eta Garaikideen Plataforma Independentea* sustatzen du. Israel Galván flamenko-dantzariaren zuzendari artistikoa da, eta hainbat artistarekin egiten du lan. Ocaña. *Acciones, actuaciones, activismo 1973-1983* proiektuaren kuradorea izan zen, Bartzelonako Virreinarako eta Gasteizko Montehermoso Arte Zentrorako. Mudito argitaletxeak bere liburua argitaratu zuen: *Exaltación de la visión sobre el cine de Val del Omar.*

ANTOLATZAILEAK

DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN 2016 CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA

STM San Telmo Museoa

KM kulturunea

BABESLE-OROKORRA

Telefónica

LAGUNTZAILEAK

Gobierno de Flandes

EU JAPAN fest

TABAKALERA

ERAKUNDE BAZKIDEAK

Donostiako Udala Ayuntamiento de San Sebastián

Gipuzkoako Foru Aldundia

ORAIN GIPUZKOA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE SECRETARÍA DE ESTADO DE CULTURA

donostiakultura.com

SAN TELMO MUSEOA

PATRONO PRIBATUAK

eitb EL DIARIO VASCO kutxa

ENPRESA ONGILEAK

berria SER GARA naiz:

San Telmo Museoa

Zuloaga plaza 1
20003 Donostia / San Sebastián
T +34 943 481 580
www.santelmomuseoa.com

Donostiako Udala

Alkatea
Eneko Goia

Euskara, Kultura, Hezkuntza eta Kultura Hiriburutzako zinegotzi ordezkaria/
Miren Azkarate

Donostia Kultura

Donostia Kulturako zuzendari kudeatzailea
Jaime Otamendi

San Telmo Museoaren zuzendaria
Susana Soto

Koldo Mitxelena Kulturunea

Urdaneta 9
20006 Donostia / San Sebastián
T +34 943 112 760
www.kmk.gipuzkoakultura.eus

Gipuzkoako Foru Aldundia

Diputatu nagusia
Markel Olano Arrese

Kultura, Turismo, Gazteria eta Kirol Departamentuko Foru diputatua
Denis Itxaso Gonzalez

Kulturako zuzendari nagusia
María José Telleria Etxeberria

Liburutegia, Kulturaren Sustapena eta Hedapenerako zerbitzuburua
Francisco Javier López Landatxe

Erakustaretoko edukien zuzendaritza eta koordinazioa
Ana Salaberria Monfort

Donostia / San Sebastián 2016 Fundazioa

Easo, 43
20006 Donostia / San Sebastián
T +34 943 483 344
info@dss2016.eu
www.dss2016.eu

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa
ORAIN GIPUZKOA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE
SECRETARÍA DE ESTADO DE CULTURA

DSS2016EU lan-taldea

Zuzendaria orokorra
Pablo Berástegui Lozano

Zuzendaritza-laguntzailea
Amaia Rezola García

Kultur Programaren zuzendaria
Xabier Paya Ruiz

Koordinatzaile orokorra
Ruth Pérez de Anucita

Faro arduradunak
Inesa Ariztimuño Olmeño
Lorena Montejo Hinojosa
Ainara García Martínez

Kaien koordinazioa
Amalur Gaztañaga Montero
Iker Tolosa Lafuente
Aitzol Astigarraga Pagoaga
Asier Basurto Arruti
Iñigo Cantero Loinaz

Proiektuen kudeaketa
Imanol Otaegi Mitxelena
Arrate Velasco Delgado
Itziar Zorita Aguirre
Saioa Torre Bilbao
Felipe Retamal Dilva
Jaione Cabaleiro Camacho
Aintzane Gamiz Iraola
Ziortza Basaguren Uriarte
Mikel Goñi Larrea
Maialen Sobrino
Sara Ruesgas Uzin

Programa-laguntzaileak
Larraitz González Gurruchaga
Uxue Guerrero Aizpuru
Itoitz Guerrero Barbarin
Maddalen Zabaleta

Ekonomia – Finantza zuzendaria
Garbiñe Muñoa Hospital

Administrazioa eta kontratazioa
Irune Soto Cotorro
Ana Jesús Zubizarreta Goya
Josune Plazaola Arrese
María Aguirre Landa
Iñigo Eguizabal Ruiz
María Jesús Lertxundi Lizaso
Silvia Bea Hidalgo
Iñaki Campo Esnaola

Giza-baliabideak
Javier Sampedro Olalde

Komunikazio zuzendaria
Fernando Álvarez Busca

Prentsa-buruak
Katerin Blasco Egia
Beñat Doxandabaratz Otaegi

Eduki-kudeaketa
Iban Lertxundi Zabala

Arte zuzendaritza
Julen Cano Linazasoro
Maitane Gartziandia Agirrezabalaga

Proiektuen komunikazioa
Maider Urteaga Belza
Leire Palacios Eguiguren
Lierni Castaño Caballero
Nagore Anabitarte López
Miren Pérez Eguireun
Imanol Gallego Mezquita
Mireia Unanue Pumar
Ainhoa Iribar Arostegui

Komunikazio digitala
Mikel Huarte Maisterrena
Mentxu Nieva Fatela
Heidi Otaduy Diez

Nazioarteko Harremanetarako
Eneko Garate Iturralde
Leyre Barinagarrementeria Arrese

Marketing eta babesletza arduraduna
Josune Ausin Arruti

Marketing eta babesletza
Laura Quemada Martínez
Roberto Letona Palacio
Yolanda Piñas Peña

Harreman publikoak
Raquel Rodríguez Nogales

Protokolo
TISA (Ainara Monasterio)

Partaidetza zuzendaria
Enara García García

Partaidetza eta ebaluazioa
Ainhoa Zabala Arreche
Aitzole Araneta Zinkunegi
Iker Blas Mendoza

Produkzio zuzendaria
José Ignacio Abanda Novillo

Produkzio koordinatzailea
Kris Olaizola García

Produkzio teknikoaren arduraduna
Sergio López Goñi

Proyectuen produkzioa
María Victoria Izquierdo
Idoia Rezabal Goenaga
Itziar Iraola Alonso
Nerea Garmendia de la Fuente
Maddi Carton Etxeberria
Nerea Azurmendi Gorrotxategi
Naroa Sancho Amundarain
Javier Langara Martínez

Produkzio laguntzaileak
Maite Laka Itxaso
Raquel Olaizola González
Aizpea Mendi Marcuerquiaga
Haizea Galarreta Fernández

Antolatzaileak
Donostia / San Sebastián 2016
San Telmo Museoa
Koldo Mitxelena Kulturunea

Ideiaren sortzailea
Santiago Eraso

Komisarioa
Pedro G. Romero

Zientzia-batzordea
Beatriz Colomina
Catherine David
Bernardo J. García

Koordinazioa eta ekoizpen orokorra
BNV producciones
Donostia / San Sebastián 2016:
Amalur Gaztañaga

Erakusketaren koordinazioa
Carolina Martínez
San Telmo Museoaren Erakusketen saila / Área de Exposiciones de San Telmo Museoa
Koldo Mitxelena Kulturunea:
Ana Salaberria

Erakusketaren laguntzailea
San Telmo Museoaren Erakusketen saila / Área de Exposiciones de San Telmo Museoa
Koldo Mitxelena Kulturunea:
Javier Sánchez

Erakusketa-espazioen diseinua
Isaías Griñolo

Laguntza grafikoa eta aretoaren zein espazioaren modelizazioak, eta 3D erakusketa diseinua
Ula Iruretagoiena

Lanen erregistroa eta zaharberritzea
San Telmo Museoaren Kontserbazio eta Zaharberritze saila
Patricia Arrue Elorza
Carmen Martín Martín
Amaia Sánchez Bakaikoa
José Luis Larrañaga Odriozola
Lurdes Plano Eguizurain
Henar Peso Delgado
Equipo 7 Restauración S.A.

Komunikazioa / Comunicación
Donostia 2016ko Komunikazio saila
San Telmo Museoaren Komunikazio saila
Koldo Mitxelena Kulturunea:
Edurne Domingorena

Komunikazio-laguntza
Paola Fernández
Acerca Comunicación

Web
Bit&Mina S.L.L.
Donostia 2016ko Komunikazio saila / San Telmo Museoaren Komunikazio saila
Koldo Mitxelena Kulturunea:
Pedro Layant

Jarduerak
San Telmo Museoaren Hezkuntza saila eta Jarduera saila

Publikoen kudeaketa
San Telmo Museoaren Publikoen saila
Sureuskadi

Kontratazioa
Donostia / San Sebastián 2016:
Irune Soto

Artxibo eta dokumentazioa
Inmaculada Salinas
San Telmo Museoaren Liburutegia, Dokumentazio eta Artxibategia

Grafika
Filiep Tacq
Joaquín Gáñez
Didart

Rotulazioa eta erreproduzioak
Druck Servicios Gráficos S.L.U.
Luminosos Arga

Muntaketa eta argiztapena
Intervento 2 S.L.
Equipo 7 Restauración S.A.

Muntaketaren eta ikus-entzunezkoen laguntza
San Telmo Museoaren Mantenu eta Produkzio saila
Equipo 7 Restauración S.A.

Arotzeria
SIT Grupo Empresarial S.L.
Mella Aroztegia SLU

Aseguruak
Zihurko Sociedad de Correduría de Seguros S.A.U.
MAPFRE ESPAÑA, Compañía de Seguros y Reaseguros, S.A.
Aon Gil y Carvajal , S.A. Correduría de Seguros Sociedad Unipersonal
Léon Eeckman S.A.
Ribé Salat
Lloyd's
Helvetia Compañía Suiza, S.A. de Seguros y Reaseguros

Garraioa
Ordax Coordinadora de Transportes y Mercancías S.L.

Segurtasuna
SABICO

Bitartekotza

Proposamen pedagogikoaren arduradunak
Leire San Martin
Sara Martin Terceño

Lan-taldea
Donostia / San Sebastián 2016:
Iker Tolosa, Artaziak, S.C.
Tabakalera:
Leire San Martín, Artaziak, S.C., Nerea Hernández
San Telmo Museoa:
Hezkuntza saila,
Arazi Ikt S.L.
Koldo Mitxelena Kulturunea:
KOMA, kultur zerbitzuak, S.L.

Aplikazioaren diseinua eta programazioa
Savanna Studioa
Talaios Koop

Katalogoa

Argitaratzailea
Donostia / San Sebastián 2016

Diseinua
Filiep Tacq

Maketazioa
Joaquín Gáñez

Koordinazio editoriala
Mónica Carballas

Itzulpenak
Irene Hurtado
Nuria Rodríguez
Nadine Janssen
Maramara Taldearen Hizkuntza Zerbitzuak, SL

© *Argitalpenarena*
Donostia / San Sebastián 2016

© Testuena eta itzulpenena, egileek

© The Estate of Nancy Spero. VEGAP, Donostia / San Sebastián, 2016

© Associació Cultural Helios Gómez, VEGAP, Donostia / San Sebastián, 2016

© Marcel Broodthaers, Joaquín Vaquero Turcios, Luis Gordillo, Alice Creischer, José Vela Zanetti, Jean Carlu, Alberto Sánchez, Pier Paolo Pasolini, VEGAP, Donostia / San Sebastián, 2016

Antolatzaileen izenean, eskerrik asko honako erakunde eta partikular hauei, beren lankidetzagatik:

Abadía del Sacromonte, Granada
Aby Warburg Institute, Londres
Agencia Andaluza de Instituciones Culturales. Consejería de Cultura, Junta de Andalucía
Arabako Arte Ederren Museoa / Museo de Bellas Artes de Álava, Vitoria-Gasteiz
Archivo F.X., Sevilla
Archivo General Militar de Madrid
Archivos Intermedio Militar de Melilla
Artium de Álava, Vitoria-Gasteiz
Atlas Van Stolk, Róterdam
Auschwitz-Birkenau State Museum
Biblioteca Nacional de España, Madrid
Biblioteca Central Militar, Madrid
Bilboko Arte Ederren Museoa / Museo de Bellas Artes de Bilbao
BNV Producciones, Sevilla
Centre Pompidou, París. Musée national d'art moderne / Centre de création industrielle
Centro de Documentación de las Artes Escénicas de Andalucía
Colegio Público Ramiro de Maeztu, Madrid
Collection Frac Aquitaine, Burdeos
Cultural Center of German Sinti and Roma, Heidelberg
Donostiako Udala
Embajada de Bélgica. Delegación del Gobierno de Flandes
Embajada de Francia. Institut français d´Espagne
Fundación Museo Jorge Oteiza Fundazio Museoa, Altzuza
Galerie Jérôme Poggi, París
Galerie de Jonckheere, Bruselas
Gipuzkoako Foru Aldundia
Hiroshima Peace Memorial Museum
Instituto de Historia y Cultura Militar, Madrid
Instituto Público Ramiro de Maeztu, Madrid
Koldo Mitxelena Kulturunea, Donostia / San Sebastián
Musée d'Aquitaine, Burdeos
Musée Basque et de l'histoire de Bayonne
Musée Bonnat-Helleu
Musée des beaux-arts de Bayonne
Musée Goupil, Burdeos
Musée du Louvre, París
Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique
Musée de l'histoire de France, Château de Versailles
Museo Arqueológico y Etnológico de Granada, Consejería de Cultura de la Junta de Andalucía
Museo de América. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Madrid
Museo del Ejército, Ministerio de Defensa, Toledo
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid
Museo Nacional del Prado, Madrid
Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona
Museu Etnològic, Ajuntament de Barcelona
Museum Catharijneconvent, Utrecht
Obispado de Vitoria. Delegación de Patrimonio Histórico, Artístico y Documental de la Diócesis de Vitoria
Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Calcografía Nacional, Madrid
Residencia de Estudiantes, Madrid
Rijksmuseum, Amsterdam
San Telmo Museoa, Donostia / San Sebastián
University of Reading
Zumalakarregi Museoa, Ormaiztegi

eta erakusketan parte hartu duten pertsona guztiei

#BakeItuna

www.bakeituna.dss2016.eu **#TratadoDePaz**

DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN
DSS2016.EU

EUROPAKO KULTUR HIRIBURUA
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA
CAPITALE EUROPÉENNE DE LA CULTURE
EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

BAKEA
PAZ
PAIX
PEACE

EUROPAKO KULTUR HIRIBURUA
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA

ANTOLATZAILEAK

DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN 2016
CAPITAL EUROPEA DE LA CULTURA

STM San Telmo Museoa

KM kulturunea

BABESLE-OROKORRA

Telefónica

LAGUNTZAILEAK

Gobierno de Flandes

EU JAPAN fest

TABAKALERA

ERAKUNDE BAZKIDEAK

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

Gipuzkoako Foru Aldundia
Kultura, Turismo, Gazteria eta Kirol Departamentua

ORAIN GIPUZKOA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE
SECRETARÍA DE ESTADO DE CULTURA

donostiakultura.com

SAN TELMO MUSEOA

PATRONO PRIBATUAK

eitb
EL DIARIO VASCO
kutxa

ENPRESA ONGILEAK

berria
SER
GARA
naiz: